

I Cel operacyjny główny – profilaktyka bezpieczeństwa wychowanków

1. Cele szczegółowe

- 1/ Utworzenie bazy informacyjno-edukacyjnej związanej z szeroko pojętą profilaktyką,
- 2/ Zapobieganie przejawom uzależnień, niedostosowania społecznego i zjawiskom patologicznym
- 3/ Rozpoznanie stanu zagrożenia demoralizacją i uzależnieniami
- 4/ Stworzenie warunków do skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy wśród wychowanków, zjawiska tzw. „fali”
- 5/ Eliminowanie wulgaryzmów
- 6/ Stworzenie warunków do przeciwdziałania zjawiskom: kradzieży; niszczenia mienia; wymuszania; wandalizmu
- 7/ Podnoszenie świadomości o subkulturach młodzieżowych
- 8/ Przeciwdziałanie zjawisku wagarowania

2. Priorytety

- 1/ Systematyczne coroczne szkolenia w zakresie profilaktyki uzależnień.
- 2/ Proponowanie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego.
- 3/ Uświadamianie przyczyn sięgania po środki uzależniające i skutków ich zażywania oraz znajomość rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych.
- 4/ Współpraca z policją, Strażą Miejską, innymi służbami, terapeutami, szkołami i rodzicami.
- 5/ Nabywanie umiejętności prospołecznych.
- 6/ Przybliżenie znaczenia pozytywnego myślenia.

3. Kryteria sukcesu

- 1/ Wychowankowie potrafią dokonywać wartościowych i sensownych wyborów; znają sposoby odmawiania brania używek i potrafią powiedzieć „nie”.
- 2/ Zmniejszanie się liczby młodzieży przejawiającej niedostosowanie społeczne, m.in.: palącej tytoń, spożywającej alkohol, zażywającej środki odurzające; dopuszczającej się wagarów, kradzieży, aktów wandalizmu
- 3/ Wzrost wiedzy wychowanków na temat przyczyn i form agresji (ankieta na początku roku szkolnego i kolejna badająca tendencje ankieta w drugim semestrze).i i ograniczania jej oraz sposobów radzenia w sytuacjach trudnych (konflikty, problemy życiowe itp.).
- 4// Poprawa frekwencji szkolnej wychowanków i ocen szkolnych poprzez m.in organizowanie pomocy w nauce..

5// Młodzież atrakcyjnie spędza czas wolny (zajęcia w kołach zainteresowań, sekcjach i indywidualnie w Bursie i innych placówkach na terenie Ełku).

6/ Młodzież mówi o tym, o czym myśli, umie wyrazić swoje uczucia oraz szanuje uczucia innych.

4. Jakie zasoby wykorzystamy? Co nam pomaga?

1/ Przeszkolona kadra w zakresie przeciwdziałaniu agresji.

2/ Medialne akcje z zakresu przeciwdziałania nałogom.

3/ Współpraca ze specjalistami w zakresie uzależnień, policją i strażą miejską, innymi służbami.

4/ Współpraca z nauczycielami w szkołach i rodzicami.

5/ Świadomość młodzieży w zakresie znaczenia systematycznej nauki.

6/ Bogaty zbiór książek, broszur, artykułów, filmów video o tematyce uzależnień i agresji.

7/ Aktywność młodzieży w urozmaiconym spędzaniu czasu wolnego oraz rozwijaniu zainteresowań własnych.

5. Jakich zasobów potrzebujemy?

1/ Dobrej współpracy i współdziałania z rodzicami i nauczycielami.

2/ Pomocy specjalistów ds. uzależnień i współpracy z policją i Strażą Miejską.

3/ Doskonalenia wiedzy wychowawców do przygotowania młodzieży do życia w społeczeństwie i przeciwstawiania się agresji.

4/ Bieżącej informacji ze szkół o nieobecności wychowanków i postępach w nauce.

5/ Systematycznego uzupełniania przez wychowawców wiedzy na temat uzależnień i przeciwdziałania patologiom.

6/ Środków na systematyczne wzbogacanie materiałów filmowych i pomocy metodycznych;

7/ Środków na tworzenie pracowni tematycznych, rozbudowę bazy do rozwijania talentów i zainteresowań;

8/ Środków na tworzenie bazy materialnej z użyciem trwałych, atrakcyjnych materiałów poprawiających estetykę, trwałość i odporność na zużywanie oraz wyposażenia o podobnych jw. cechach użytkowych.

6. Jakie zasoby wykorzystamy? Co nam pomaga?

1/ Wiedza i umiejętności wychowawców

2/ Dobra organizacja zapewnienia profilaktyki

7. Wartości przekazywane w ramach obszaru tego celu:

- poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji we wszystkich sferach rozwoju wychowanków.
- odpowiedzialność za siebie i innych, umiejętność asertywnego odmawiania, zdrowy styl życia, nie stosowanie używek w żadnej postaci

8. Cele szczegółowe i zadania do realizacji działań wychowawczo-profilaktycznych.

Cele szczegółowe	Sytuacje wychowawcze - formy realizacji	Realizacja celu przez - zadania szczegółowe	Kto to zrobi?	Kiedy ?
1. Utworzenie bazy informacyjno-edukacyjnej związanej z szeroko pojętą profilaktyką	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzenie materiałów (artykuły, prasa, książki), ▪ opracowywanie scenariuszy zajęć 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne uzupełnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych dotyczących nałogów, agresji itp. 2. Gromadzenie publikacji medialnych. 3. Udział wychowawców w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych, dzielenie się wiedzą i umiejętnościami. 	dyrektor wicedyrektor, wychowawcy	na bieżąco
2. Zapobieżenie przejawom uzależnień, niedostosowania społecznego i zjawiskom patologicznym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udostępnianie książek, artykułów prasowych i ich omawianie. pogadanki; ▪ Zajęcia warsztatowe; ▪ Pokazy filmów; ▪ Dyskusje; ▪ Zajęcia zorganizowane 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prowadzenie zajęć z wiedzy o zachowaniach asertywnych i zajęć warsztatowych z komunikacji interpersonalnej; ▪ prowadzenie zajęć dotyczących systemu wartości, kształtowania charakteru postaw prospołecznych; ▪ uświadamianie zagrożeń zawierania znajomości z przygodnymi osobami, prowadzenia dyskusji z takimi osobami przez okna, prowokowanie konfliktów, zapraszania osób z grup ryzyka ▪ zorganizowanie spotkania z przedstawicielem KPP, Straży Miejskiej itp. ▪ wykonanie gazetek informacyjnych ▪ organizowanie pogadarek na temat sterydów i in. środków szkodliwych, ▪ uświadamianie i informowanie nt. problematyki uzależnień od nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, leków, komputerów oraz wchodzenia w konflikty z prawem,—na zajęciach grupowych i w rozmowach indywidualnych ▪ propagowanie kampanii społecznych związanych z zagrożeniami ▪ przekazywanie wiedzy i uświadamianie wychowanków o nowopowstających zagrożeniach 	Wicedyrektor, Wychowawcy	Na bieżąco
3. Rozpoznanie stanu zagrożenia demoralizacją i uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obserwacja, ▪ rozmowa, ▪ ankieta, ▪ wywiad, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza stanu nt. zagrożenia uzależnieniami, analiza stopnia ryzyka na: niskie, podwyższone, wysokie. Kwalifikowanie wstępne podejmowanych działań; selekcja przypadków wymagających pilnych działań lub interwencji. 2. Rozpoznanie innych zagrożeń związanych z bezpieczeństwem, postawami 	Wicedyrektor, wychowawcy,	szczególnie IX/X i na bieżąco

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zasięgnięcie informacji z innych źródeł 	<p>agresywnymi, przemocą.</p> <p>3. Zapoznanie z przepisami bursy i realizowanymi programami.</p> <p>4. Rozpoznanie potrzeb rozwojowych młodzieży związanych z okresem dojrzewania, słabym systemem kontroli wewnętrznej młodzieży, niską ich tolerancją na frustracje, problemami adaptacyjnymi w nowym środowisku.</p> <p>5. Przekazanie informacji wychowankom i rodzicom o punktach konsultacyjnych, kierowanie wychowanków na badania do PPP, zapewnienie pomocy w nauce.</p>		
<p>4. Przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród wychowanków, zjawiska tzw. „fali”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spotkania profilaktyczne; ▪ organizacyjne ustalenia; ▪ obserwacja; ▪ zajęcia warsztatowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uświadomienie młodzieży ryzyka związanego z presją rówieśniczą, zachowaniami destrukcyjnymi i odpowiedzialnością za swoje czyny; ▪ spotkania profilaktyczne z młodzieżą, uświadamianie zagrożeń, informacja o sposobie reagowania i zachowania, uświadamianie wychowankom, że większość problemów można i trzeba rozwiązywać na drodze konstruktywnego dialogu /negocjacje, mediacje/ przekazywanie wiedzy nt. zjawisk przemocy i agresji oraz przeciwdziałania im; ▪ uświadamianie przyczyn powstawania i sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych; ▪ spotkanie z przedstawicielami KPP, Straży Miejskiej; uświadomienie konsekwencji przemocy, „fali”; ▪ reagowanie na przejawy agresji i przemocy wśród młodzieży, także na zachowania destrukcyjne; ▪ rozwiązywanie problemów wychowawczych stosowanie procedur postępowania. ▪ natychmiastowa reakcja na zauważone sygnały i rozwiązywanie problemu, konsekwencja w działaniu, ▪ organizowanie zajęć na temat empatii, tolerancji, asertywności; ▪ wskazywanie wychowankom alternatywnych sposobów rozładowania stresu; ▪ piętnowanie negatywnych wzorców zachowań i promowanie postaw które przestrzegają norm i zasad współżycia społecznego; ▪ organizowanie zajęć socjoterapeutycznych; ▪ współpraca z rodzicami, nauczycielami, pedagogami szkolnymi w zakresie eliminowania zachowań destrukcyjnych; 	<p>Wicedyrektor, Wychowawcy</p>	<p>na bieżąco</p>
			<p>Współpraca z instytucjami i służbami Wicedyrektor, wychowawcy</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczanie czynników ryzyka związanych z problemami szkolnymi i innymi życiowymi problemami mogącymi powodować zachowania destrukcyjne. ▪ konsekwentne reagowanie wychowawców na wszelkiego rodzaju przejawy agresji i przemocy wśród młodzieży. ▪ monitorowanie wychowanków pod kątem oglądanych programów telewizyjnych, filmów oraz gier komputerowych zawierających dużą dawkę agresji i przemocy – rozmowy uświadamiające, pogadanki, zajęcia warsztatowe. ▪ uświadamianie wychowankom, że konstruktywny dialog jest optymalnym sposobem na rozwiązywanie problemów i sytuacji konfliktowych (rozmowy indywidualne i grupowe, zajęcia z komunikacji i negocjacji) 		
5. Eliminowanie wulgaryzmów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki, ▪ cykliczne zajęcia tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ propagowanie kulturalnego zachowania, szczególnie w miejscach publicznych ▪ uświadamianie zjawiska wulgaryzacji języka, zajęcia nt. zasad dobrego wychowania ▪ wykonanie gazetek informacyjnych, wykładanie broszur i ulotek związanych tematycznie ze zjawiskiem; projekcje filmów z panelem dyskusyjnym i wskazywanie programów związanych tematycznie; ▪ reagowanie na każdy zasłyszany, zauważony incydent wulgaryzacji języka – rozmowy wychowawcze. 	Wicedyrektor, wychowawcy	na bieżąco
7. Zapewnienie warunków przeciwdziałania zjawiskom: - kradzieży; - niszczenia mienia; - wymuszania; - wandalizmu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowy ▪ Uświadamianie ▪ Gradacja kar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uświadamianie wychowankom poczucia własności i odpowiedzialności za mienie własne, grupy i bursy, ▪ zapoznanie z regulaminem bursy, zasadami zachowania, postępowania; ▪ wprowadzenie mechanizmów zabezpieczających /monitoring, zamykanie pokoi, przestrzeganie zasad zabezpieczenia wartości materialnych i pieniędzy; ▪ przekazywanie mienia w pomieszczeniach wychowawcom, a następnie wychowankom na podstawie protokołu odbioru-przekazania-rozliczenia i uświadomienie konsekwencji. Działania analogiczne przy rozliczeniu pobytu; ▪ monitorowanie stanu wyposażenia, uszkodzeń, zniszczeń, braków i kradzieży ▪ współpraca z rodzicami w/w zakresie 	Wicedyrektor, wychowawcy	na bieżąco

8. Podnoszenie świadomości o subkulturach młodzieżowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diagnoza ▪ Gazetki, publikacje ▪ Filmy, programy tematyczne; ▪ Spotkania, rozmowy, pogadanki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajęcia w grupach, zdiagnozowanie wiedzy i poglądów wychowanków na temat subkultur młodzieżowych; ▪ uświadomienie negatywnych skutków uczestnictwa w subkulturach młodzieżowych, wykonanie gazetki tematycznej o zjawisku i zagrożeniach. Informacje, jak nie ulec lub jak się wyzwolić z zagrożeń? 	Wicedyrektor, wychowawcy	na bieżąco
9. Przeciwdziałanie zjawisku wagarowania	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Współdziałanie; ▪ Diagnozowanie ▪ Rozwiązania organizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznanie przyczyn opuszczania zajęć lekcyjnych (sondaż diagnostyczny) – podjęcie rozwiązań przeciwdziałających; ▪ otoczenie szczególną opieką wychowanków w początkowej fazie ich pobytu w bursie; organizacja pomocy w nauce, przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym; ▪ wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych /opracowane i wprowadzone w życie zasady współpracy i porozumienia: bursa- szkoła/ ▪ monitoring zachowania wychowanków, kontakty telefoniczne i inne z nauczycielami i wychowawcami, monitoring każdego wychowanka odnośnie obecności na zajęciach, i ocen cząstkowych. Natychmiastowy, sprawdzający kontakt ze szkołą, w przypadku nietypowych, niepokojących zachowań wychowanków. ▪ informacje - wykaz wychowanków ze skłonnościami do wagarowania powinien być w pokoju wychowawców do wglądu dla wychowawców. Wychowawcy poranni i dzienni powinni monitorować i weryfikować obecności tych wychowanków w szkole. Oddziaływania - w przypadkach stwierdzonych - powinny być bezwzględnie konsekwentne oraz prowadzone we współpracy z rodzicami i szkołą; 	Wicedyrektor, wychowawcy	na bieżąco
11. Profilaktyka selektywna (drugorzędowa),	<ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja; • Ankieta; • Rozmowa, wywiad; • Kontrakt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyodrębnienie osób, grup większego ryzyka - (obserwacja, informacje pozyskane z ankiet); 2. Opracowanie sposobu postępowania w celu ograniczenia/ wyeliminowania destrukcyjnych zachowań, spożywania alkoholu itp. Przy współpracy poradniami pedagogicznymi, rodzicami; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa wychowawcza z wychowankiem i rozmowa z rodzicami oraz inne działania wstępne; ▪ Przygotowanie działań w zakresie profilaktyki selektywnej (stworzenie 	Wicedyrektor, wychowawcy	IX, X i na bieżąco

		<p>kontraktu zobowiązującego wychowanka do zmiany niepożądanego zachowania);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nawiązanie współpracy z poradnią do spraw uzależnień; ▪ Wzmocnienie i ukierunkowanie działań profilaktycznych na wychowanków ponownie sięgających po alkohol (obowiązkowy udział w cyklicznych spotkaniach z terapeutą); ▪ Zaawansowane działania wobec stwierdzonych przypadków zjawisk patologicznych; kontynuacja oddziaływań we współpracy ze specjalistą z zakresu uzależnień; ▪ Przygotowanie indywidualnego planu oddziaływań. ▪ Interwencja profilaktyczna zgodna z procedurami. ▪ Uświadomienie i eliminowanie niewłaściwych stosunków interpersonalnych między uczniami (zastraszanie, wymuszenia, poniżanie, wyśmiewanie) 		
12. Profilaktyka wskazująca (trzeciorzędowa)	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca ze specjalistami w ramach pomocy osobom uzależnionym; • Działania wyodrębniające osoby z potrzebami profilaktyki wskazującej; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie i wyodrębnienie osób wymagających profilaktyki wskazującej. 2. Kierowanie do pomocy profesjonalnej tj. poradnie terapia. 3. Po zakończonej terapii udzielanie pomocy w aklimatyzowaniu się w środowisku Bursy, przy współpracy ze szkołą i rodzicami. 	Wicedyrektor, Wychowawcy i inni pracownicy Bursy	IX, X i na bieżąco

9. Przegląd – ewaluacja programu – ankietowe i poprzez wywiad badanie poziomu bezpieczeństwa wychowanków